ارتباط انگیزش تحصیلی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

علی‌رضا یوسفی، غلامرضا قاسمی، سمانه فیروزنیا*

چکیده

مقدمه: پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی، به رغم استعداد ذاتی و دستاوردهای تحصیلی قابل توجه، تحت‌الشعاع انگیزش تحصیلی قرار می‌گیرد. مطالعه حاضر با هدف بررسی نقش انگیزش تحصیلی در پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی (دوره بالینی) دانشگاه علوم پزشکی اصفهان پرداخته است.

روش‌ها: در این مطالعه مقطعی- همبستگی، از ۴۲۲ دانشجوی پزشکی سال‌های چهارم تا آخر در سال تحصیلی ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۷ دانشگاه علوم پزشکی، ۳۴۴ نفرشان مقیاس انگیزش تحصیلی را که دارای ۴۳ سؤال و ۸ خرده مقیاس می‌باشد، تکمیل نمودند. معیار پیشرفت تحصیلی، گزارش معدل دوره علوم پایه و معدل کل دوره بالینی آنها بود. اطلاعات خام به وسیله SPSS و با اجرای آزمون‌های توصیفی و تحلیلی، از جمله ضریب همبستگی پیرسون و آزمون t مستقل صورت گرفت.

نتایج: انگیزش تحصیلی با معدل علوم پایه و همچنین معدل کل بالینی ارتباط مستقیم و معنی‌دار داشت. به علاوه، سه مؤلفه رقابت‌جویی، کوشش، علاقه اجتماعی و معدل کل بالینی و علوم پایه، همبستگی مثبت دیده شد ولی مؤلفه قدرت اجتماعی، تنها با معدل کل بالینی آزمودنی‌ها همبستگی مثبت داشت. همچنین انگیزش گرایش به کوشش و رقابت‌جویی در پسران بالاتر از دختران بود.

نتیجه‌گیری: نتایج حاکی از این است که پیشرفت تحصیلی دانشجویان مستلزم هماهنگی و تعامل بین ابعاد مختلف انگیزشی است.

واژه‌های کلیدی: پیشرفت تحصیلی، انگیزش تحصیلی، علوم پایه، دوره بالینی.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / بهار ۱۳۸۸؛ ۹(۱): ۷۹ تا ۸۵.

مقدمه

انگیزش، پدیده‌ای است ذاتی که تحت تأثیر چهار عامل، یعنی، موقعیت (محیط و محرک‌های بیرونی)، مزاج (حالت و وضعیت درونی ارگانیزم)، هدف (هدف رفتار، منظور و گرایش) و ابزار (ابزار دستیابی به هدف) قرار دارد. انسان‌ها برای دستیابی به اهداف، نیازها و غرایز خود انگیزش لازم را کسب می‌نمایند. در خصوص جویندگان علم و دانشجویان، انگیزه پیشرفت تحصیلی، از اهمیت خاصی برخوردار است. با این انگیزه، افراد تحرک لازم را برای به پایان رساندن موفقیت‌آمیز یک تکلیف، رسیدن به هدف یا دستیابی به درجه معینی از شایستگی در کار خود دنبال می‌کنند تا بالاخره بتوانند موفقیت لازم را در امر یادگیری و پیشرفت تحصیلی کسب نمایند(۱). بنابراین، می‌توان گفت انگیزش، دلایل رفتار افراد را نشان می‌دهد و مشخص می‌کند که چرا آنها به روشی خاص عمل می‌کنند. رفتار دارای انگیزه، رفتاری با انرژی، جهت دار و دنباله‌دار است(۲).

* **آدرس مکاتبه:** سمانه فیروزنیا، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان، خیابان بزرگمهر، خیابان بی‌سیم، خیابان ۱۷ شهریور، کد پستی ۷۸۷۴۱-۸۱۵۷۸، اصفهان. sfirooznia@yahoo.com

دکتر علی‌رضا یوسفی، دانشیار گروه آموزش پزشکی مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی (aryousefy@edc.mui.ac.ir)؛ و دکتر غلامرضا قاسمی، دانشیار گروه آموزش روان‌پزشکی دانشکده پزشکی و مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی (ghasemi@med.mui.ac.ir) دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

این مقاله در تاریخ ۸۷/۵/۲۹ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸۷/۹/۱۸ اصلاح شده و در تاریخ ۸۸/۲/۲۶ پذیرش گردیده است.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]

از دیدگاه آموزشی، انگیزه، ساختاری چند وجهی است که با یادگیری و پیشرفت تحصیلی مرتبط است(۳). تفاوت‌ها و برداشت‌های متعددی از انگیزش وجود دارد. در حوزه آموزش، انگیزه یک پدیده سه بعدی است که در برگیرنده باورهای شخص درباره توانایی انجام فعالیت مورد نظر، دلایل یا اهداف فرد برای انجام آن فعالیت، و واکنش عاطفی مرتبط با انجام آن فعالیت می‌باشد(۴). صاحب‌نظران، انگیزش را به دو گروه اصلی، یعنی انگیزه درونی و بیرونی تقسیم کرده‌اند. انگیزه درونی جذابیت لازم را برای انجام یک فعالیت، ایجاد کرده در حالی که فرد تحت تأثیر انگیزه بیرونی با هدف مستقلی به فعالیت خاصی دست می‌زند(۱). روان‌شناسان، ضرورت توجه به انگیزش در تعلیم و تربیت را، به دلیل ارتباط مؤثر آن با یادگیری جدید، مهارت‌ها، راهبردها و رفتارها متذکر شده‌اند(۵) و یکی از سازه‌های اولیه‌ای که برای تبیین این انگیزش ارائه کرده‌اند، انگیزش پیشرفت تحصیلی است. انگیزش پیشرفت تحصیلی به رفتارهایی اطلاق می‌شود که منجر به یادگیری و پیشرفت می‌گردد(۶). به عبارت دیگر، انگیزش پیشرفت تحصیلی، تمایل فراگیر است، به آن که کاری را در قلمرو خاصی به خوبی انجام دهد و عملکردش را بطور خودجوش ارزیابی کند.

غالب رفتارهایی که انگیزش تحصیلی را نشان می‌دهند عبارتند از پافشاری بر انجام تکالیف دشوار، سخت کوشی یا کوشش در جهت یادگیری در حد تسلط و انتخاب تکالیفی که به تلاش نیاز دارد(۷). بنابراین، انگیزش پیشرفت تحصیلی، یا به عبارتی انگیزش درونی، یک حالت روان-شناختی است و هنگامی حاصل می‌شود که انسان خود را دارای کفالت لازم و خودمختاری ادراک بداند(۷).

به دلیل تأثیر انگیزش پیشرفت تحصیلی در موفقیت دانشجویان، در دهه‌های اخیر، روان‌شناسان در صدد بررسی و شناسایی عوامل مؤثر در انگیزش پیشرفت تحصیلی بوده‌اند. یافته‌های پژوهش آنان نشان داد که متغیرهای شخصیتی، خانوادگی، دانشگاهی و اجتماعی با این سازه مرتبط می‌باشند(۶). به عنوان نمونه، در مطالعه‌ای، متغیرهای شخصیتی دانشجویان بطور عام و عزّت نفس و انگیزش پیشرفت تحصیلی بطور خاص، بر یادگیری و پیشرفت تحصیلی تأثیر ذاتی داشته‌اند(۸) و دیگران سمت و سوی مطالعه خود را در جهت یکپارچه‌سازی توانمندی عقلانی، سبک یادگیری، شخصیت و انگیزش پیشرفت تحصیلی به عنوان پیش‌بین‌های موفقیت تحصیلی در آموزش عالی ذکر کرده‌اند(۹). در تحقیقی، مهم‌ترین عوامل انگیزشی برای انتخاب رشته پزشکی از نظر دانشجویان این رشته، عوامل شخصیتی مانند موقعیت و احترام اجتماعی بوده است(۱۰). در دانشکده پزشکی پنسلوانیای آمریکا، ۹۰ درصد دانشجویان از برنامه‌های آموزشی رضایت داشته و اکثرشان در پایان دوره پزشکی به مشاغل پژوهشی در مراکز آکادمی تمایل نشان داده‌اند(۱۱). در مطالعه‌ای دیگر، انگیزه دانشجویان دندان‌پزشکی در بین دو جنس متفاوت گزارش شده است(۱۲). برای نمونه، در مطالعه‌ای بر روی دانشجویان دندان‌پزشکی، دانشجویان پسر بیش از دختران به عامل درآمد و دانشجویان دختر بیشتر از پسران توصیه‌های خانواده را در انتخاب رشته خود دخالت داده‌اند(۱۳).

از سوی دیگر، پژوهشگران پایین بودن میزان متغیرهای امید به آینده، عزّت نفس، کیفیت عوامل آموزشی، درآمد خانواده و تأهل دانشجویان را از عوامل عمده کاهش انگیزه تحصیلی به شمار می‌آورند(۱۴). همچنین، صدمات انگیزشی باعث نوعی بدبینی، اضطراب و افسردگی، و از طرفی، منجر به افت عملکرد تحصیلی دانشجویان شده است(۱۵). همسو با این یافته‌ها، پژوهشگران معتقدند که برای ایجاد رغبت و انگیزش، آموزش باید در فضای مناسب، با امکانات مطلوب و مرتبط با نیاز فراگیران ارائه شود(۱۶).

مطالعات انجام شده در غرب، بطور گسترده پدیده انگیزش تحصیلی را مورد بررسی قرار داده‌اند. در ایران نیز کم و بیش به این پدیده توجه شده است. با این همه، کمتر پژوهشگری در حوزه پزشکی به شناخت نقش انگیزش در پیشرفت تحصیلی پرداخته است. با توجه به نقش پزشکان در تأمین و ارتقای سلامت افراد و با عنایت به خلأ موجود در خصوص انگیزش دانشجویان پزشکی، مطالعه حاضر به بررسی ارتباط انگیزش تحصیلی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان (دوره بالینی) پرداخته است.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]

بطور اختصاصی در این مطالعه، ارتباط بین شاخص‌های انگیزش تحصیلی، یعنی، علاقه به تکلیف، گرایش به کوشش، رقابت‌جویی، قدرت اجتماعی، کسب پیوستگی، علاقه اجتماعی، ستایش کردن، و نمونه بودن با پیشرفت تحصیلی بررسی شد.

روش‌ها

در یک مطالعه مقطعی- همبستگی، ۴۲۲ دانشجوی دوره بالینی (سال‌های چهارم تا هفتم) پزشکی عمومی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان که در مراکز پزشکی مشغول گذراندن دوره بالینی بودند، مقیاس انگیزش پیشرفت تحصیلی (Inventory of School Motivation-ISM) علی و مک‌اینرنی (Ali, McInerney)، را کامل نمودند(۱۷). این مقیاس از ۴۳ سؤال پنج گزینه‌ای بر اساس مقیاس لیکرت (با نمره‌دهی یک تا پیج از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) تهیه شده و دارای هشت مؤلفه کلی در زمینه‌های انگیزه علاقه به تکلیف (انتخاب تکلیف در شرایط آزادانه و انگیزه دانشجو در انجام تکالیف درسی، با چهار گویه)، کوشش (تلاش زیاد، بویژه روی مواد درسی دشوار، شامل هفت گویه)، رقابت‌جویی (مقایسه عملکرد تحصیلی خود با سایر دانشجویان و جلو افتادن از آنها، به تعداد شش گویه)، قدرت اجتماعی (انگیزه دانشجو برای سرپرستی و رهبر گروه بودن، با شش گویه)، کسب پیوستگی (انجام کارهای گروهی در زمینه تحصیلی، با سه گویه)، علاقه اجتماعی (انگیزه دانشجو برای کمک و توجه به پیشرفت تحصیلی دیگران، شامل پنج گویه)، کسب ستایش (انگیزه دانشجو برای جلب نظر و تشویق دیگران در امر تحصیل، با پنج گویه) و نمونه بودن (انگیزه دانشجو برای قدردانی و دریافت پاداش در امر تحصیل، به تعداد هفت گویه) می‌باشد.

بازده نمرات هر مؤلفه و کل پرسشنامه از یک تا پنج محاسبه شد و نمره‌گذاری آن به صورتی است که آزمودنی، هر اندازه نمره بالاتری از این پرسشنامه به دست آورد، نشان‌دهنده عملکرد بهتر او در طیف پنج گانه است. بطور مثال، در خصوص انگیزه رقابت‌جویی، با توجه به اینکه تعداد سؤال‌های طرح شده در این بُعد، شش سؤال است، اگر فردی تمامی شش سؤال مربوط به انگیزش رقابت‌جویی را کاملاً موافقم، علامت زده باشد، پس از تقسیم به تعداد سؤالات نمره وی پنج خواهد بود و این نمره نشان‌دهنده انگیزش بالای دانشجو در بعد رقابت‌جویی می‌باشد.

پایایی این ابزار توسط پژوهشگران مختلف برآورد شده است(۱۸تا۲۲) و ضریب آلفای کرونباخ آن بین ۰/۶۷ تا ۰/۸۲، با میانگین ۰/۷۶ گزارش شده است(۱۸). در این مطالعه، با اجرای آن بر روی ۶۰ دانشجوی پزشکی، ضریب آلفای کرونباخ ۹۳ درصد به دست آمد.

در پژوهش حاضر، ضمن اشاره به محرمانه ماندن اطلاعات فردی به دانشجویان، ملاک پیشرفت تحصیلی، معدل علوم پایه (سال‌های اول تا سوم) و معدل کل بالینی (سال‌های چهارم تا هفتم) بود که توسط آزمودنی‌ها گزارش گردید. تنها شرط ورود به مطالعه، تعلق گروهی بود. یعنی، فرد دانشجوی دوره بالینی (یکی از سال‌های چهارم تا هفتم) باشد.

پرسشنامه‌ها توسط محقق به صورت تک تک و یا جمع‌ایفا در مراکز آموزشی- درمانی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بین دانشجویان مطالعه توزیع شد و سپس جمع‌آوری گردید. حذف آزمودنی به دنبال عدم علاقه به همکاری یا ارائه ناقص پرسشنامه صورت گرفت. بدین ترتیب ۷۸ دانشجو (۱۶/۱ درصد) از مطالعه حذف شدند. اطلاعات خام به وسیله رایانه و نرم‌افزار SPSS-15.1 با اجرای آمار توصیفی، شامل میانگین، انحراف معیار و درصد فراوانی و آزمون‌های تحلیلی از جمله ضریب همبستگی پیرسون و آزمون t مستقل تجزیه و تحلیل شد. برای بررسی رابطه بین مؤلفه‌های انگیزش پیشرفت تحصیلی با دو متغیر معدل علوم پایه و معدل کل بالینی از ضریب همبستگی پیرسون و برای مقایسه مؤلفه‌های انگیزش تحصیلی بر حسب جنسیت از آزمون t مستقل استفاده گردید. $P<0/05$ معنی‌دار در نظر گرفته شد.

نتایج

درصد پاسخ‌دهی در این مطالعه ۸۳/۹ درصد (۳۴۴ نفر) و اکثر آزمودنی‌ها مؤنث (۶۳/۴ درصد) بودند. میانگین سنی دانشجویان ۱/۶۷±۲۴ سال بود که اکثر آنها (۸۵ درصد) در گروه سنی ۲۵-۲۱ سال قرار داشتند. معدل علوم پایه دانشجویان ۱/۲۹±۱۵/۵۱ و معدل کل آنها۱/۱۰±۱۵/۸۱ بود. همچنین، میانگین و انحراف معیار هشت مولفه مقیاس انگیزش پیشرفت تحصیلی به شرح زیر بود: علاقه به تکلیف (۰/۵۲±۴/۲۵)، کوشش (۰/۶۷±۳/۷۷)، رقابت‌جویی (۰/۸۲±۳/۳۵)، قدرت اجتماعی (۰/۸۵±۳/۱۶)، کسب پیوستگی (۰/۹۱±۳/۶۱)، علاقه اجتماعی (۰/۵۶±۳/۸۸)، کسب ستایش (۰/۷۰±۳/۸۷)، نمونه بودن (۰/۸۷±۳/۲۸) و نمره کل انگیزش

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]

۳/۶۵±۰/۴۸ بود.

تجزیه و تحلیل آماری حاکی از وجود یک رابطه مستقیم و معنی‌دار بین کل انگیزش تحصیلی با معدل علوم پایه (p=۰/۰۰۵ و r=۰/۱۵۲) و معدل کل بالینی (p=۰/۰۰۳ و r=۰/۱۶۰) بود (جدول ۱).

تجزیه و تحلیل آماری مؤلفه‌های هشت گانه حاکی از وجود تفاوت در بعد انگیزش گرایش به کوشش بین دختران (با تعداد ۲۱۸ نفر و میانگین و انحراف معیار ۳/۷۰±۰/۷۰) و پسران (به تعداد ۱۲۶ نفر و با میانگین و انحراف معیار۳/۸۸±۰/۶۱) بود (p=۰/۰۱۸ و t=۲/۳۷۹)، و همین طور تفاوت در بعد رقابت‌جویی بین دختران (با میانگین و انحراف معیار ۳/۲۵±۰/۸) و پسران (با میانگین و انحراف معیار ۳/۵۲±۰/۸۴) گزارش گردید (p=۰/۰۰۴ و t=۲/۹۴).

جدول۱. ضریب همبستگی بین مؤلفه‌های انگیزش تحصیلی با معدل علوم پایه و کل آزمودنی‌ها

	معدل علوم پایه		معدل کل بالینی	
	r	p	r	p
علاقه به تکلیف	۰/۱۲۱	۰/۰۲۴	۰/۰۷۶	۰/۱۶۰
کوشش	۰/۱۶۵	۰/۰۰۲	۰/۱۶۶	۰/۰۰۲
رقابت جویی	۰/۱۷۷	۰/۰۰۱	۰/۲۰۲	۰/۰۰
قدرت اجتماعی	۰/۱۰۵	۰/۰۵۲	۰/۱۱۰	۰/۰۴۱
پیوستگی	۰/۰۴	۰/۴۶۱	۰/۷۴	۰/۱۷۴
علاقه اجتماعی	۰/۱۲۹	۰/۰۱۷	۰/۱۱۷	۰/۰۳۰
ستایش کردن	۰/۰۳۴	۰/۵۲۸	۰/۰۴۳	۰/۴۲۵
نمونه بودن	۰/۰۴۶	۰/۳۹۹	۰/۰۴۴	۰/۴۱۴
کل انگیزش تحصیلی	۰/۱۵۲	۰/۰۰۵	۰/۱۶۰	۰/۰۰۳

بحث

با توجه به اهمیت انگیزش تحصیلی در پیشرفت تحصیلی دانشجویان، مطالعه حاضر به منظور پر کردن خلأ موجود در کشف رابطه احتمالی انگیزش تحصیلی و پیشرفت تحصیلی طراحی گردید، و مقیاس انگیزش پیشرفت تحصیلی (ISM) روی کل جمعیت دانشجویان پزشکی سال‌های چهارم تا آخر دانشگاه علوم پزشکی اصفهان اجرا شد. ملاک پیشرفت تحصیلی یک بار معدل علوم پایه و بار دیگر معدل کل بالینی تعیین گردید.

نمره کل انگیزش در بین دانشجویان نشان‌دهنده انگیزه نسبتاً خوب در بین آنها بود، و انگیزه علاقه به تکلیف، بالاترین نمره را در بین سایر مؤلفه‌ها کسب کرد. این یافته با نتایج تحقیقات دیگر هماهنگی دارد(۱۷و۲۲). همچنین در این تحقیق، بین مؤلفه‌های انگیزش و پیشرفت تحصیلی ارتباط وجود داشت و با نتایج پژوهشگرانی که به ارتباط معنادار و بالایی بین انگیزه‌های کسب عزت، قدرت‌طلبی، تشویق، توانایی، رقابت‌جویی، وابستگی اجتماعی، رسیدن به هدف‌های آینده، علاقه به تحصیل و کسب رضایت دیگران با ادامه تحصیل و پیشرفت تحصیل دانشجویان تأکید کرده بودند، تا حدودی همخوانی دارد(۱۵،۲۱و۲۲) علی‌رغم اینکه در این پژوهش، میزان ارتباط بین مؤلفه‌های انگیزش و پیشرفت تحصیلی پایین بود که می‌تواند به دقت دانشجویان در گزارش معدلشان مربوط شود، در خود گزارش معدل تحصیلی ممکن است حدود تقریبی نمره گزراش شده و مقدارهای اعشاری دقت لازم را نداشته باشد. از طرفی، در مورد بالا بودن نمره علاقه به تکلیف نیز احتمالاً، می‌توان بیان نمود فراگیرانی که باور دارند تکلیف جالب، مهم و با ارزش است، بیشتر در فعالیت‌های شناختی درگیر می‌شوند و از راهبردهای شناختی و نظارت بر تلاش بیشتری استفاده می‌کنند و قاعدتاً از پیشرفت تحصیلی بالاتری نیز برخوردارند. همچنین وقتی فراگیر به طور ذاتی برای محتوای یادگیری ارزش قائل است، این امر بر خودنظمی و خودکارآمدی او اثر مثبت می‌گذارد.

از آنجایی که مؤلفه انگیزه رقابت‌جویی، همبستگی بالایی با معدل کل و علوم پایه نشان داد، در صورتی که این مؤلفه هماهنگ با سواد علمی و تخصصی پزشکان جوان باشد، جای تحسین دارد. اما، در صورت افراط تک بعدی، یعنی، فقط کسب نمره بالا و جلو افتادن از همکلاسان، زنگ خطری برای مسؤولین و آحاد جامعه است. زیرا پزشک، عضوی از تیم سلامت است و باید بتواند مهارت‌های کافی برای مشارکت و کارکردن با دیگران را نیز فرا بگیرد و تنها انگیزه رقابت‌جویی بالایی نداشته باشد.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]

همچنین مقایسه میانگین‌های دو گروه دانشجویان دختر و پسر در مؤلفه‌های انگیزه تحصیلی نشان داد که پسران از انگیزه کوشش و رقابت‌جویی بالاتری برخوردارند. دلیل احتمالی آن به مسؤولیت‌های آینده آنان، نظیر تهیه مسکن، اداره زندگی و سرپرستی خانواده یا تمایل رسیدن به موفقیت شغلی بهتر در آینده باز می‌گردد.

از آنجایی که این تحقیق به دانشجویان دوره بالینی پزشکی محدود بود، بنابراین، باید در تعمیم نتایج به سایر دوره‌های تحصیلی یا رشته‌های دیگر احتیاط لازم اعمال شود.

نتیجه‌گیری

عوامل انگیزشی بر پیشرفت تحصیلی نقش مهمی دارند و از آنجا که پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی با سلامت جامعه ارتباط دارد، پیشنهاد می‌شود مسؤولان و برنامه‌ریزان آموزش پزشکی به مؤلفه‌های انگیزش توجه بیشتری مبذول دارند.

قدردانی

در پایان لازم می‌دانم از زحمات خانم‌ها دکتر فریبا حقانی، دکتر رؤیا ملاباشی و دکتر عاطفه صادقی‌زاده تشکر و قدردانی نمایم.

منابع

1. Mohamadi Y (Translator). [Understanding motivation and emotion]. Reev JM (Author). 4th ed. Tehran: Virayesh. 2006. [Persian]
2. Omidiyan M (Translator). [Educational psychology]. Santrock JW (Author). Yazd: Yazd University. 2006. [Persian]
3. Mohamadi Y (Translator). [Educational psychology: theory and practice]. Slavin RE (Author). Tehran:Virayesh. 2006. [Persian]
4. Hassanzadeh R, Amuee N (Translators). [Angizesh baraye yadgiry (as nazariyye ta amal)]. Stapic DJ (Author). Tehran: Donyaye pajohesh. 2001. [Persian]
5. Shahraray M (Translator). [Angizesh dar taalim va tarbieyat]. Pintrich P, Shonk D (Author). Tehran: Elm. 2007. [Persian]
6. Masaali S. [Relationship between reading study and academic achievement among students in IU] . [disseration]. Isfahan: Khorasgan Slamic Azad University. 2007. [Persian]
7. Abedi A. [Barrasiye rabeteh biyne pishrafte tahsily dokhtar va pesare doreye motevaseteye share Isfahan ba vijeghiye khanevadeghy va shakhsiyatiye anan.amozesh va parvareshe ostane Isfahan and shoraye tahghighat]. [cited 2008 Agu 5]. Avalable from: http://trc.isfedu.org/new_page_6-1.htm
8. Abouserie Reda. [Self-esteem and achievement motivation as determinants of students' approaches to studying]. [cited 2009 May3]. Available from: http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/custom/portlets/recordDetails/detailmini.jsp?_nfpb=true&_&ERICExtSearch_SearchValue_0=EJ503294&ERICExtSearch_SearchType_0=no&accno=EJ503294
9. Busato VV, Prinsb FJ, Elshouta JJ, Hamakera CH. Intellectual ability, learning style, personality, achievement motivation and academic success of psychology students in higher education. [cited 2009 May3]. Available from: http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURL&_udi=B6V9F-412RS3P-4&_user=1403370&_rdoc=1&_fmt=&_orig=search&_sort=d&view=c&_acct=C000052608&_version=1&_urlVersion=0&_userid=1403370&md5=9794c04b614c410b8db92d36a1b6aa51
10. Hajian K, Nasiri A. [Evaluation of medical students' attitude toward future job in Babol University of Medical Sciences 2003]. Journal of Babol University of Medical Sciences. 2006; 29(8): 95-86. [Persian]
11. Watt CD, Greeley SA, Shea JA, Ahn J. Educational views and attitudes, and career goals of MD-PhD students at the University of Pennsylvania School of Medicine. Acad Med 2005 Feb; 80(2): 193-8.
12. Gallagher JE, Patel R, Donaldson N, Wilson NH. The emerging dental workforce: why dentistry? A quantitative study of final year dental students' views on their professional career. BMC Oral Health 2007 Jun 15; 7: 7.
13. Hashemipour M. [Dental students' motivation for entering dentistry in Kerman school of dentistry]. Iranian Journal of Medical Education 2006; 1(6): 109-15. [Persian]

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]

14. Molavi P, Rostami KH, Fadaee naeini AR, Mohamadnia H, Rasolzadeh B. [Factor responsible for lack of motivation among medical student's of Ardabil Medical University]. The Journal Iranian of Med Ass 2007; 25(1): 53-8. [Persian]
15. Askari J. [Assessment of risk factors of motivational deficiencies in university students from their viewpoints]. Quarterly Journal of Andeesheh Va Raftar 2006; 43(11): 455-623. [Persian]
16. Adhami A, Javadi Y, Haghdoost AA. [Relationship between facilities and manpower of basic sciences departments and academic achievement of medical students in Kerman]. The Journal of Qazvin University of Medical Sciences and Health Services 2002; 22: 56-63. [Persian]
17. Ali J, McInerney DM. An analysis of the predictive validity of the inventory of school motivation (ISM) 1. [Cited 2009 May 3]. Available from: http://www.aare.edu.au/05pap/ali05403.pdf
18. McInerney DM, Sinclair KE. Cross-cultural validation of the inventory of school motivation. Educational and Psychological Measurement 1991; 51(1): 123-33.
19. McInerney DM, Sinclair KE. Dimensions of school motivation: a cross-cultural validation study. Journal of Cross-Cultural Psychology 1992; 23(3): 389-406.
20. McInerney DM, Roche LA, McInerney V, Marsh WH. Cultural perspectives on school motivation: the relevance and application of goal theory. American Educational Research Journal 1997; 34(1): 207-36.
21. McInerney DM, Yeung AS, McInerney V. Cross-cultural validation of the Inventory of School Motivation (ISM): motivation orientations of navajo and anglo students. J Appl Meas 2001; 2(2): 135-53.
22. Ghafor Khayyat Sh. [Identifying the strategies improving academic motivation in high school students in the city Dezfoul from the principals' and teachers' perspective in the academic year 03-04. [disseration]. Isfahan, Iran. School of educational scaiences. Azad University of Khorasgan. 2004.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]

The Relationship between Academic Motivation and Academic Achievement in Medical Students of Isfahan University of Medical Sciences

Yousefi A, Ghassemi G, Firouznia S.

Abstract

Introduction: *Despite their ascribed intellectual ability and achieved academic pursuits, medical students' academic achievement is influenced by academic motivation. This study is an endeavor to examine the role of academic motivation in the academic achievement of medical students of Isfahan University of Medical Sciences.*
Methods: *In this cross-sectional correlational study, out of the total 422 medical students, from 4th to final year during the academic year 2007-08, at school of medicine, Isfahan University of Medical Sciences, 344 participated in completion of the Inventory of School Motivation(ISM), comprising of 43 items and measuring 8 aspects of motivation. The gold standard for academic achievement was their average academic marks at pre-clinical and clinical levels. Data were computer analyzed, using SPSS 15.1 and running a couple of descriptive and analytical tests including Pearson Correlation and t-student.*
Results: *Higher motivation scores in areas of competition, effort, social concern, and task was accompanied by higher average marks at pre-clinical as well as clinical levels. However, the later ones showed greater motivation for social power as compared to the former group. Task and Competition motivation for boys was higher than girls.*
Conclusion: *In view of our observations, students' academic achievement requires coordination and interaction between different aspects of motivation.*

Keywords: Academic achievement, Academic motivation, Basic sciences, Clinical course.

Addresses
Corresponding Author: Samaneh Firouznia, MS in Educational Planning, Khorasgan Islamic Azad University, Daneshgah Blvd, Arghavanieh St, Isfahan, Iran. E-mail: sfirooznia@yahoo.com
Alireza Yousefi, Associate Professor, Department of Medical Education, Medical Education Research Center, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran. E-mail: aryousefy@edc.mui.ac.ir
Gholamreza Ghassemi, Associate Professor, Department of Psychiatry, School of Medicine, Medical Education Research Center, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.
E-mail: ghasemi@med.mui.ac.ir

Source: Iranian Journal of Medical Education 2009 Spr; 9(1): 79-84.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]